

ØKONOMISKE KONSEKVENSBEREGNINGER - OKTOBER 2017

NOTAT NR. 1734

Dette notat viser økonomiske gevinster/tab ved produktivitetændringer for mange vigtige måleparametre udregnet i DB/enhed og ved forskellige noteringer. Den vejledende priskorrektion for andelen af galtgrise ved køb er også beregnet.

INSTITUTION: SEGES SVINEPRODUKTION
FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN
UDGIVET: 2. NOVEMBER 2017

Dyregruppe: Søer, smågrise, slagtesvin, galtgrise, sogrise
Fagområde: Økonomi

Sammendrag

Dette notat viser konsekvenser af afvigende produktivitet i forhold til den beregnede smågrisenoterings forudsatte produktivitet. Værdien af mange produktivitetændringer er noteringsafhængig, og derfor er der regnet med 9,88 kr./kg slagtekrop i notering +/- 1 kr./kg i 0,5 kr./kg intervaller. So-, smågrise- og slagtesvinefoder er sat til henholdsvis 1,50 kr./FEso og 1,95 og 1,50kr./FEsv i beregningerne.

Der er lavet følsomhedsberegninger på, hvor meget DB pr. enhed kan rykkes, hvis effektiviteten forbedres på bedriften med anvendte pris- og produktivetsniveau. Udover dette er der for produktivitetstallene vist, hvad noteringsændringer betyder for nøgletallets værdifastsætning.

Notatet er suppleret med en række vejledende værdifastsætninger, som tit drøftes i svineproduktion.

Vejledende værdifastsætning af 1 kr./kg i "løbende forudbetalt efterbetaling" har en værdi på 3,7 kr./slagtesvin. Der er en vejledende priskorrektion på -16,4 kr. /smågris i prisafslag ved køb af 100 % galtgrise.

Historiske udviklinger har betydning for værdifastsætning af egenskaber. Forskellen i kødprocent mellem sogrise og galtgrise i perioden 2004-2016 er vokset fra den laveste målte forskel på 1,25 i 2012 til 1,68 procentpoint i 2016. Den gennemsnitlige kødprocent har stort set været svagt stigende i perioden 2004-2016. Reelt er fremgangen større, fordi også slagtevægten er steget i perioden. Forskelle over årene skyldes hovedsageligt ændringer i klassificeringsudstyr på slagterier. Ændringer i avl, fodring og besætningsmanagement har næppe haft den store betydning for den observerede udvikling. Der henvises til Appendiks for en kort redegørelse.

Materiale og metode

Formålet er at beregne de økonomiske konsekvenser ved afvigelser i effektivitet i forhold til landsgennemsnittet. Konsekvenserne beregnes også ved forskellige noteringer.

Beregningerne er baseret på Grundlag for den beregnede smågrisenotering [1]. Med diverse korrektioner og indregning af efterbetaling forventes den gennemsnitlige afregningspris at blive cirka 10,58 kr. pr. kg. Dette svarer til en Danish Crown-notering på 9,88 kr./kg.

Tabellerne er beregnet på basis af de foderpriser, som er vist i tabel 1, og med de smågrisepriser, som disse foderpriser vil give i Den beregnede Smågrisenotering under vekslende noteringer.

Tabel 1. Foderpriser (indkøbt) som er brugt i analysen

Type foder	Kr./FEsv
Sofoder	1,50
Fravænningsblanding	2,82
Smågrisefoder	1,78
Vægtet smågrisefoder	1,95
Slagtesvinefoder	1,50

Der er lavet følsomhedsanalyser på +/- 2 gange 0,5 kr./kg i afregningspris til begge sider i forhold til en notering på 9,88 kr./kg i midten, som både påvirker smågrise- og slagtesvineproducenten. For de forhold, der har indflydelse på produktiviteten, fx daglig tilvækst, dødelighed og levendefødte grise, øges den økonomiske effekt med stigende/faldende notering i nominelle kroner. Der regnes i dækningsbidrag (DB) pr. enhed i tabellerne.

Øvrige forudsætninger udover foderpriser er vist i tabel 2.

Tabel 2. Diverse forudsætninger om effektivitet i beregningerne

Enhed	Produktion og produktivitet
Levendefødte pr. kuld	16,40
Døde i diegivningsperioden, %	13,40
Fravænnede grise pr. kuld	14,20
Kuld pr. årssø	2,29
Fravænnede grise pr. årssø	32,52
Spilfoderdage pr. kuld	13,29
Daglig tilvækst smågrise, gram pr. dag	446
FESv/kg smågrise	1,87
Daglig tilvækst slagtesvin, gram pr. dag	952
FESv/kg tilvækst slagtesvin	2,79

Omkostningen ved en spilfoderdag pr. kuld pr. årssø er her beregnet som en afledt effekt af faringsprocenten i en model.

Rentepåvirkning er lavet ud fra modelberegninger, hvor gennemsnitligt cirka 50 % af den investerede kapital i staldbygninger og inventar vil være tilbagebetalt. Mange besætninger vil derfor have større rentefølsomhed end her beregnet.

Nogle slagterier har ikke efterbetaling, men udbetaler et fast beløb over året sammen med deres notering. Dette kaldes her løbende forudbetalt efterbetaling. En marginal højere afregningspris over året i stedet for en efterbetaling i december baseret på årligt leverede fra oktober til oktober har en økonomisk værdi i form af potential rentebesparelse for svineproducenten.

Værdien af "løbende forudbetalt efterbetaling" i kr./slagtesvin kan beregnes som:

*Slagtevægt i kg * efterbetaling i kr./kg * årlig rentesats p.a. (14/12 måneder) * 0,5*

Årlig rentesats sættes her til 7,5 % p.a. via en kassekredit, men kan være højere eller lavere på besætningsniveau.

Resultater og diskussion

Med de anvendte foderpriser og afregningspriser er der en meget lille afstand op til nulpunktsnotering på cirka 14 øre/kg i 2018. Dette svarer til, at der er et plus på 12 kr. pr. produceret gris fra løbning til slagting. EBID (indtjening før renter og afskrivninger) ligger på plus 51, 25 og 77 kr./gris for henholdsvis fravænnede grise, smågrise 7-30 kg og slagtesvin. Med det anvendte prissæt vil de fleste svineproducenter derfor være i stand til at forrente deres egenkapital samt kunne servicere alle deres afdrag i perioden. Det skal dog bemærkes, at de senere års dårlige bytteforhold har øget rentebelastningen i forhold til anvendte model, som er en her og nu rentabilitetskalkule med aktuelle priser.

Tabel 3. Afstand til nulpunktsnotering og resultat pr. enhed (EBID) før renter og afskrivninger som funktion af Danish Crown-notering. Ifølge beregnet smågrisenotering

Notering	Kr./kg slagtekrop	8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
+/- afstand til nulpunktsnotering i kr./kg	Kr./kg slagtekrop	-0,86	-0,36	0,14	0,64	1,14
Rentabilitet/gris fra løbning til slagting	Kr./gris fra 0-111 kg	-73	-31	12	54	97
EBID fra løbning til slagting/kr./gris	Kr./gris fra 0-111 kg	68	111	153	196	238
EBID pr. fravænnet	Kr./7 kg's gris	23	37	51	65	79
EBID pr. smågris	Kr./7-30 kg's gris	11	18	25	32	39
EBID pr. slagtesvin	Kr./30-111 kg's gris	34	56	77	98	120

I de næste afsnit vises alle resultater opdelt i søer til og med fravæning, smågrise fra 7-30 kg og slagtesvin 30-110 kg.

Søer til og med fravæning (7 kg)

Følgende økonomiske konklusioner, som primært er hentet fra kolonnen med 9,88kr./kg i notering, fremgår af tabel 4:

- DB pr. årssø er 3.578 kr./årssø ved angivne prisniveauer
- +/- 1 kr./kg i notering ændrer prisen ved 7 kg med cirka 28 kr./fravænnet gris ved 7 kg
- +/- 1 kr./kg i notering ændrer DB/årssø +/- 919 kr./årssø
- En ekstra levendefødt pr. kuld ændrer DB/årssø med 436 kr. ved en notering på 9,88 kr./kg
- +/- 1 fravænnet gris mere pr. årssø øger DB med 220 kr./årssø
- Reduktion af pattegrisedødeligheden i farestalden har en værdi på 374 kr./årssø pr. 5 procentpoint reduktion
- Værdi af øget fravænningsvægt er ifølge kg reguleringen i beregnet smågrisenotering på 318 kr./årssø ud fra alt andet lige betragtninger
- Værdien af højere fravænningsvægt øges med cirka 97 kr. til 415 kr./årssø, hvis stigningen i fravænningsvægten er fra 6 til 7 kg
- Øget fravænningsvægt vil oftest medføre et større sofoderforbrug eller måske mælkeerstatninger. Hvis der indregnes øget sofoderforbrug, reduceres værdien af 1 kg øget fravænningsvægt til cirka 196 kr./årssø
- En faringsprocent som ændres med +/- 1 procentpoint i forhold til 88,5 % har en værdi på 25 kr./årssø
- Værdien af spildfoderdage pr. kuld er cirka 43 kr./årssø.

Tabel 4. Økonomisk konsekvenstabel for søer til og 7 kg

Notering: Danish Crown, kr./kg		8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		9,58	10,08	10,58	11,08	11,58
7 kg pris		192	206	220	234	248
Søer til fravæning	+/- ændring	Kr. pr. årssø	Kr. pr. årssø	Kr. pr. årssø	Kr. pr. årssø	Kr. pr. årssø
DB pr. årssø	Notering	2.659	3.119	3.578	4.037	4.497
Levendefødte grise pr. kuld*	+/-1 gris	380	408	436	464	492
Fravænnede grise pr. årssø	+/- 1 gris	192	206	220	234	248
Døde i diegivningsperioden**	+/- 5 procentpoint	321	348	374	401	427
Fravænningsvægt***	+/- 1 kg	269	294	318	343	368
Fravænningsvægt minus øget sofoderforbrug	+/- 1 kg	147	172	196	221	246
Spildfoderdage pr. kuld****	+/- 1 dage pr. kuld	38	41	43	46	49
Faringsprocent*****	+/- 1 procentpoint	22	23	25	26	28
Noteringsuafhængige værdier						
Prisændring, eget sofoder	+/- 0,1 kr. Pr. FEsv	151	151	151	151	151
Rente	+/- 1 procentpoint	203	203	203	203	203

* (7 kg pris x 0,866 x 2,29)

** (levendefødte x 0,05 x 2,29 - (5,5 kg pattegrisetilvækst x 2,5 FEso/kg tilvækst) x kr./FEso)

*** Værdi ifølge den beregnede notering, det vil sige kg regulering alene

**** Hvert kg øget fravænningsvægt koster 2,5 FEso x kr./FEso

***** Se "metode"

Værdi af faringsprocent og spildfoderdage er beregnet via en model, hvor resultaterne står i tabel 5. En forbedring af faringsprocenten med 1 procentpoint øger fravænnede grise pr. årssø med 0,12 grise. Hvis faringsprocenten kan øges i besætningen, falder aktiviteten i løbeafdelingen, fordi der skal løbes færre søer årligt. Dette giver et lille fald på KS-udgifterne. Der må forventes en lille stigning i foderforbruget pr. årssø på cirka 2,08/1,50, det vil sige kun 1,39 flere FEso/1 procentpoint ændring i faringsprocent, som følge af øget aktivitet i farestalden.

Tabel 5. Effekt af faringsprocent på 88,5 % +/- 5 % Modellen passer på gennemsnitligt stabile faringsprocenter over en periodelængde

Faringsprocent indlagt	83,5	88,5	93,5	Middel + 1 faringsprocent
Enhed	Kr./årsso	Kr./årsso	Kr./årsso	
Salgsindtægt/årsso	7.011	7.155	7.266	25,52
Sofoder, kr./årsso	2.132	2.143	2.152	2,08
KS, kr./årsso	188	181	174	-1,40
DB/årsso	4.691	4.831	4.940	24,84
DB pr. fravænnet	147	149	150	0,24
Spildfoderdage pr. kuld	16,6	13,3	10,9	-0,57
Kuld pr. årsso	2,24	2,29	2,33	0,01
Fravænnede grise pr. årsso	31,9	32,5	33,0	0,12

Smågrise 7-30 kg

Følgende økonomiske konklusioner, som primært er hentet fra kolonnen med 9,88 kr./kg i notering fremgår af tabel 6:

- Der forventes et DB-niveau på 55 kr./smågris ved angivet prisniveau
- +/-1 kr./kg i notering ændrer salgsprisen ved 30 kg med cirka 42 kr./smågris
- Som følge af prisændringer på indsatte smågrise ændrer DB/smågris fra 7-30 sig med cirka 14 kr./smågris for hver 1 kr./kg i noteringsændring
- Ændret afgangsvægt omkring de 30 kg resulterer i cirka +/- 5,5 kr./kg i øget salgsværdi /smågris. Hvis smågrisen sælges ved 35 kg i stedet for 30 kg øges salgsindtægten med cirka 28 kr./smågris
- En ændring +/- 1 kg med hensyn til salgsvægt pr. smågris ændrer DB med +/-1,67 kr./smågris. Her er der korrigeret for marginalt foderforbrug
- Værdi af +/- 10 gram i daglig tilvækst har en værdi på 1,2 kr./smågris
- En reduceret smågrisedødelighed på 1 procentpoint giver cirka 3 kr. pr. produceret smågris
- Egne foderpriser 10 øre/FEsv under det angivne niveau i tabel 1, kan øge DB med 4,3 kr./gris.

Tabel 6. Økonomisk konsekvenstabel for smågrise 7-30 kg

Notering: Danish Crown, kr./kg		8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		9,58	10,08	10,58	11,08	11,58
Smågrisepris 7 kg	kr./gris	192	206	220	234	248
Smågrisepris 30 kg	kr./gris	335	356	377	398	419
Afgangsvægt	+/- 1 kg	5,2	5,4	5,5	5,7	5,8
Smågrise	+/- ændring	Kr. pr. gris	Kr. pr. gris	Kr. pr. gris	Kr. pr. gris	Kr. pr. gris
DB pr. gris	Notering	41	48	55	62	69
Daglig tilvækst, gram/dag*	444 +/- 10 gram	0,9	1	1,2	1,3	1,5
DB-ændring ved ændring i afgangsvægt**	+/- 1 kg	1,37	1,52	1,67	1,82	1,97
Dødelighed	+/- 1 procentpoint	2,6	2,8	3,0	3,2	3,3
Noteringsuafhængige værdier						
FEsv/kg tilvækst	+/- 0,1 FEsv	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Prisændring, eget smågrisefoder	+/- 0,1 kr. pr. FEsv	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Rente	+/- 1 procentpoint	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

*Øget daglig tilvækst bruges til at producere flere smågrise pr. stiplads

** korrigeret for marginalt foderforbrug

Slagtesvin

Følgende økonomiske konklusioner, som primært er fra kolonnen med 9,88 kr./kg i notering, fremgår af tabel 7:

- Ved en notering på 9,88 kr./kg forventes der 137 kr. DB/slagtesvin
- For hver gang noteringen ændres med +/- 1 kr./kg ændres salgsindtægten med cirka 85 kr./slagtesvin
- En noteringsændring på +/- 1 kr./kg ændrer DB/slagtesvin med cirka 43 kr./slagtesvin, fordi smågriseprisen også ændres med noteringsændringer
- +/- 100 gram/daglig tilvækst giver mellem 0-12,8 kr./slagtesvin i ændret DB. Nullet angiver, at ikke alle kan omsætte øget daglig tilvækst til noget på grund af deres produktionstilladelse
- +/- 1 kg slagtevægt i basis har cirka en værdi på 3,8 kr./slagtesvin fratrukket et marginalt foderforbrug pr. kg tilvækst
- Døde og kasserede slagtesvin har en værdi på +/- 6,4 kr./slagtesvin pr. procentpoint.

Table 7. Økonomisk konsekvenstabell for slagtesvin fra 30 kg indsættelsesvægt til 85 kg slagtevægt

Notering: Danish Crown, kr./kg		8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		9,58	10,08	10,58	11,08	11,58
Smågrisepris 30 kg		335	356	377	398	419
Slagtesvin	+/- ændring	Kr. pr gris	Kr. pr gris	Kr. pr gris	Kr. pr gris	Kr. pr gris
DB pr. gris	Notering	94	116	137	158	180
Daglig tilvækst, gram/dag*	952 +/- 100 g	0-8,8	0-10,8	0-12,8	0-14,8	0-16,8
Slagtevægt**	+/- 1 kg slagtevægt	2,8	3,3	3,8	4,3	4,8
Døde/kasserede	+/- 1 procentpoint	5,7	6,1	6,4	6,7	7
Noteringsuafhængige værdier						
FESv pr. kg tilvækst	+/-0,1 FESv/kg	12,2	12,2	12,2	12,2	12,2
Basisvægt	+/- 10 % afregnet til basisvægt	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Kødprocent	+/- 1 procentpoint	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Pris ændring, eget slagtesvinefoder	+/- 0,1 kr. Pr. FESv	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0
Værdi løbende efterbetaling med 7,5 % i rente ***	+/- 1 kr./kg	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Rente	+/- 1 procentpoint	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2

* producerede grise pr. stiplads ændres

** Under forudsætning af, at de afregnes til basisvægt

*** Slagtevægt i kg * efterbetaling i kr./kg x ejerens lånerente i % p.a. x (14 måneder/12 måneder) x 0,5

De noteringsuafhængige værdier er ret vigtige elementer for en slagtesvineproducent, da forbedringer i forhold til landsgennemsnit ikke deles med smågriseproducenter, men går lige i egen lomme.

Derfor skal så mange forbedringer som muligt findes på bedriften af denne type:

- Billigere foder er altid attraktivt, og en blanding, som er 0,1 kr. pr. FESv billigere, vil give en gevinst på 23 kr. pr. produceret slagtesvin
- Et foderforbrug, som er 0,1 FESv pr. kg tilvækst lavere end før, giver en gevinst på cirka 12,4 kr. pr. gris
- Billigere foder, som sænker foderprisen med 0,1 kr. pr. FESv, må derfor maksimalt øge FESv pr. kg tilvækst med cirka 0,19 FESv/kg tilvækst
- Løbende efterbetaling har en værdi på 3,7 kr./slagtesvin, hvis der regnes med 1 kr./kg i efterbetaling svarende til 85 kr./slagtesvin ved en slagtevægt på 85 kg og 7,5 % i markedsrente p.a.

Værdifastsættelse af sogrise-galtgrise

Der henvises til Appendiks for den historiske udvikling i kødprocentforskelle mellem sogrise og galtgrise. Den historiske udvikling gør, at kun nyere forsøg kan bruges som grundlag.

Forskel mellem sogrise og galtgrise i produktivitet er ganget igennem med økonomiske enhedsværdier fra slagtesvinetabellen ved en notering på 9,88 kr./kg og foderpris på 1,50 kr./FEsv baseret på nyere forsøg fra SEGES Svineproduktion. Alle forsøg vist i tabel 8 er med AutoFOM 3 udstyr på slagteristedet.

Tabel 8. Produktivitet og økonomisk forskel mellem galtgrise og sogrise i DB/slagtesvin, når daglig tilvækst omregnes til værdi pr. gris

Fodermetode og type	Forskel dgl. tilvækst	FEsv/kg	Kødprocent	Korrektion tilvækst kr./gris	Korrektion FEsv/kg tilvækst kr. gris	Korrektion kødpct. kr. gris	Økonomisk tab galtgrise kr./gris
Vådfoder*	29	0,09	-1,30	3,71	-10,98	-14,30	-21,6
Tørfoder*	42	0,14	-1,60	5,38	-17,08	-17,60	-29,3
Restriktiv vådfodring**	-27	0,10	-0,80	-3,46	-12,20	-8,80	-24,5
Semi ad lib. vådfodring**	-27	0,09	-0,80	-3,46	-10,98	-8,80	-23,2
Pelleteret tørfoder ad lib.**	32	0,17	-1,80	4,10	-20,74	-19,80	-36,4

* Meddelelse nr. 984, SEGES Videncenter for Svineproduktion, 2013

** Meddelelse nr. 1023, SEGES Videncenter for Svineproduktion, 2015

Da der er skjulte omkostninger i sig selv ved restriktiv vådfodring, baseres vejledende smågrisepriskorrektion som følge af fordeling af galt-/sogrise sig på gennemsnittet af tørfoder resultater. Vejledende priskorrektion er +/- 0,33 kr. smågris pr. % under eller over 50 % galtgrise, som angiver normalen. Ved 100 % galtgrise minus 50 % normal galtgrise fås 50 x -0,33 kr./procentpoint svarende til -16,4 kr./smågrisepriskorrektion ved køb af 100 % galtgrise. I tabel 9 er der vist forskellige smågrisepriskorrekationer som følge af forskellige niveauer af galtgriseandel på et købt smågrisehold.

Tabel 9. Vejledende priskorrektion af smågrisepris som følge af kønsfordeling på indkøbte grise

% grise af slagtede som er galtgrise	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0
Tørfodring*	-16,4	-13,1	-9,9	-6,6	-3,3	0,0	3,3	-16,4	-13,1	-9,9	-6,6

* Formel: (Procentandel galtgrise – 50) *0,33 kr./procentpoint

Udvikling i kødprocent og forskel mellem sogrise og galtgrise

Den gennemsnitlige kødprocent har været svagt stigende i perioden 2004-2016. Reelt er fremgangen større, fordi også slagtevægten er steget i perioden med cirka 7 kg hvilket normalt påvirker kødprocenten negativt med mellem 0,5-0,7 kødprocentpoint.

Tabel 10. Kødprocent på sogrise og galtgrise 2004-2016 samt forskel

År	Sogrise	Galtgrise	Gns. kødprocent	Forskel i kødpct. sogrise-galtgrise
2004	60,84	59,25	60,05	1,59
2005	60,88	59,35	60,12	1,53
2006	61,02	59,52	60,27	1,50
2007	61,05	59,56	60,31	1,49
2008	61,07	59,61	60,34	1,46
2009	60,87	59,51	60,19	1,36
2010	60,81	59,51	60,16	1,30
2011	60,97	59,71	60,34	1,26
2012	60,97	59,72	60,35	1,25
2013	60,99	59,47	60,23	1,52
2014	61,03	59,40	60,22	1,63
2015	61,16	59,59	60,38	1,57
2016	61,38	59,70	60,54	1,68

Konklusion

Det anvendte prisleje er tæt på nulpunkt, hvilket gør producerede enheder fremfor omkostningsfokus mere interessant i denne periode.

De færreste produktivetsmålepunkter kan stå alene, når økonomi/produktivitet skal beskrives på en bedrift, men oftest behøves kun ganske få nøgletal.

Søer

I beregningerne har hver ekstra levendefødt gris cirka 87 % chance for at blive fravænned.

Pattegrisedødeligheden er svagt faldende på landsplan, så de ekstra levendefødte bør have samme overlevelseschancer som de øvrige pattegrise.

Mange besætninger kan i forhold til de bedste reducere pattegrisedødeligheden med cirka 2,5 procentpoint til en værdi af cirka $0,5 \cdot 374$ kr./årsso, altså 187 kr./årsso.

I svineproduktion må der aldrig være ensidigt fokus på kun et produktivetsparameter. En høj faringsprocent kan købes på bekostning af flere spildfoderdage pr. kuld, hvis besætningen kun løber søer i sikker brunst. Kombinationen af en høj faringsprocent koblet sammen med få spildfoderdage pr. kuld viser, at besætningen ikke fremviser flotte produktivitetstal et sted på bekostning af et andet vigtigt nøgletal.

De vigtigste parametre i soholdet er:

- Mange fravænnede grise/farekuld
- Få spildfoderdage pr. kuld - gerne som en afledt effekt af høj faringsprocent
- En fyldt farestald med ønsket antal faringer og efterfølgende så få diegivningsdage som muligt til pattegrisene for at øge fravænningsvægten.

Smågrise

På grund af det relativt lille tilvækstinterval fra 7 til 30 kg er ændringer i DB som følge af egne ændringer i produktivitetstal oftest små i smågriseholdene. Omvendt laver de fleste sobesætninger mange flere smågrise end landets slagtesvinebesætninger. Små forbedringer i DB/smågris fra 7 til 30 kg til det bedre har derfor stor effekt på bedriftens bundlinje.

Slagtesvin

Selv mindre produktivitetændringer slår målt i DB/slagtesvin hårdt igennem hos slagtesvineproducenter, fordi der cirka laves 80 kg levende tilvækst pr. slagtesvin. Alle måleparametre er derfor vigtige, men nogle forbedringer kan måske kun opnås på bekostning af andre.

Højere kødprocent kan købes på bekostning af daglig tilvækst via mere restriktivt fodring eller via ændret fodersammensætning. Værdien af daglig tilvækst er dog bedre end set længe. De slagtesvinebesætninger, som har luft i produktionstilladelsen og kan "justere" daglig tilvækst via tildeling af foder dagligt eller via foderblandingerne, bør lige regne på et par forskellige produktionsstrategier i 2017/2018.

Mange producenter så hellere en højere løbende notering og mindre efterbetaling. Værdifastsætning af 1 kr./kg i løbende efterbetaling fremfor gennemsnitlig 7 måneder forsinkelse har en værdi på cirka 3,7 kr./slagtesvin ved en rente på 7,5 % p.a. Ved en lånerente på 10 %, skal beløbet på 3,7 kr./slagtesvin ganges med 1,33 via $(10/7,5)$. Samme metode gør sig gældende, hvis efterbetaling eller slagtevægt er højere/lavere.

Vejledende smågrisepriskorrektion ved 100 % galtgrise blev -16,4 kr./købt smågris.

Forskellen i kødprocent mellem sogrise og galtgrise i perioden 2004-2016 er vokset fra den lavest målte forskel på 1,25 i 2012 til 1,68 procentpoint i 2016. Årsager til forskelle over årene forklares hovedsageligt via ændringer i klassificeringsudstyret på slagterierne (se Appendiks).

Referencer

[1]	Udesen F. (2017): Grundlag for den beregnede smågrisenotering- juni 2017. Notat nr. 1718, SEGES Svineproduktion.
[2]	Maribo. H. og Christiansen M.G. (2013): Økonomi i hangriseproduktion i to besætninger. Meddelelse nr. 984, Videncenter for Svineproduktion.
[3]	Pedersen A. Ø. og Holm M. (2015): Vådfoder eller tørfoder til so-, galt- og hangrise. Meddelelse nr. 1023, Videncenter for Svineproduktion.

Aktivitetsnr.: 7150 300-230

//TOG//

Appendiks

Historisk udvikling i kødprocent forskel sogrise og galtgrise

En årsag til udviklingen i tabel 10 er den løbende udskiftning af klassificeringsudstyr på slagterstederne i Danmark.

I tabel 11 er der i note ud for årstal vist forklaringer, som delvist eller helt forklarer det pågældende års udvikling. Kun hovedændringer i klassificeringsudstyr er nævnt, da slagtersteder i Danmark ikke nødvendigvis skifter udstyr samtidigt.

Tabel 11. Årstabel som viser afgørende faktorer for forskel i kødprocent mellem sogrise og galtgrise

År	Forklarende faktorer på udviklingen de enkelte år
2009	Ny kødprocentligninger fra den 2. marts 2009. De nye ligninger sænker kødprocentforskellen mellem so- og galtgrise (alt andet lige).
2011	2 slagterier tager AF1 udstyr i brug. AF1 udstyr giver en kødprocentforskelle mellem so- og galtgrise på cirka 1,17 enheder. Historisk lav forskel mellem so- og galtgrises kødprocent i 2011-2012.
2012	AF3 udstyr godkendes og tages i brug på nogle slagterier. AF3 udstyr giver en kødprocentforskelle mellem so- & galtgrise på cirka 1,8 enheder.
2015	Ny kødprocentafregning hos Danish Crown øger fokus på kødprocent i besætningerne, hvilket nok giver et lille fald i forskellen i kødprocent på so- og galtgrise via højere tilstræbt kødprocent via management.
2016	Alle slagterier undtagen et har AF3 udstyr. Prognose cirka 1,8 i kødprocentforskelle.

Kilde: Egne beregninger og klassificeringskontrollen

//TOG//

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.